

VASEMMISTOLIITTO RP:N SÄÄNNÖT

Hyväksytty puoluekokouksessa 12.6.2022

1 §

Puolueen nimi on Vasemmistoliitto rp, ruotsiksi Vänsterförbundet rp, ja sitä kutsutaan näissä säännöissä puolueeksi. Puolueen kotipaikka on Helsingin kaupunki, mutta toiminta-alueena koko maa.

Puolueen tarkoitus

2 §

Vasemmistoliitto on yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden ja kestävän kehityksen puolesta toimiva puolue. Puolue edistää demokraattista kansalaisuutta, ihmisten tasavertaista ja taloudellisesti turvattua mahdollisuutta itsensä kehittämiseen, vaikuttamiseen ja täyteen elämään. Puolue on avoin kaikille vapaata, demokraattista, suvaitsevaa ja väkivallatonta yhteiskuntaa kannattaville henkilöille, jotka hyväksyvät puolueen säännöt.

Puolue asettaa humanismin, vasemmistolaiset arvot sekä eurooppalaisen työväenliikkeen perinteen yhteiskunnan kehittämisen perustaksi. Puolue toimii pysyvän rauhan sekä maailmanlaajuisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden toteutumiseksi.

Puolueen jäsenet ja kannattajat vaikuttavat sekä toimivat yhteiskuntaa uudistavien tavoitteiden toteutumiseksi valtiollisessa, kunnallisessa ja muussa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Puolueen aatteelliset lähtökohdat ja periaatteet on ilmaistu puolueohjelmassa.

3 §

Tarkoituksensa toteuttamiseksi puolue

- edistää kansalaisten järjestäytymistä Vasemmistoliittoon kaikkialla maassa ja eri ammattialoilla,
- tukee ja järjestää eri puolilla maata ja eri aloilla toimivien vasemmistoliittolaisten keskinäistä yhteistoimintaa,
- asettaa ehdokkaita valtiollisiin, alueellisiin, kunnallisiin ja muihin vaaleihin ja äänestyksiin sekä järjestää vaaleihin liittyvän puolueen yhteisen vaalikampanjan,
- osallistuu itse ja edustajiensa välityksellä poliittiseen ja muuhun yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä tukee jäsentensä aktiivista osanottoa ammattiyhdistys- ja muuhun vapaaseen etujärjestö- ja kansalaistoimintaan,

- tiedottaa aloitteellisesti tavoitteistaan ja toiminnastaan sekä ulospäin että jäsenistölle, järjestää yleisiä kokouksia ja koulutustoimintaa ja harjoittaa julkaisu- sekä kustannustoimintaa,
- tukee vasemmistolaista nais-, nuoriso-, kulttuuri- ja sosiaalista sekä vapaa-ajan toimintaa,
- tukee ihmisten mahdollisuutta vaikuttaa elinolosuhteisiinsa ja ympäristöönsä rohkaisemalla osallistumista kansalaisliikkeisiin,
- rakentaa yhteistyötä ja yhteistä toimintaa samansuuntaisia tavoitteita edustavien muiden puolueiden ja järjestöjen kanssa,
- harjoittaa kansainvälistä yhteistyötä samoja päämääriä edistävien puolueiden ja liikkeiden ja näiden muodostamien kansainvälisten yhteenliittymien kanssa.

Toimintansa tukemiseksi puolue voi omistaa kiinteistöjä, kirjapainoja, kokoustiloja, osakkeita, obligaatioita ja muita arvopapereita, harjoittaa asianomaisella luvalla radio- ja TV-toimintaa sekä matkailu-, majoitus- ja ravitsemusliikettä, teatteri-, kirjakauppa-, elokuva-, bingo- ja kioskitoimintaa ja toimeenpanna arpajaisia ja rahankeräyksiä. Puolue voi vastaanottaa lahjoituksia ja testamentteja sekä perustaa ja hallita säätiöitä.

Puolueen pöytäkirjakielenä on suomi, mutta toiminnassaan puolue käyttää sekä suomen että ruotsin kieltä.

Puolueen järjestö rakenne ja jäsen suhteet

4 §

Puolueen järjestö rakenne on kolmiportainen. Se koostuu paikallis-, piiri- ja keskustasosta. Paikallisesti toimivat perus- ja kunnallisjärjestöt. Perus- ja kunnallisjärjestöt muodostavat piirijärjestön, jonka toiminta-alueen määrää puoluehallitus. Yhdessä edellä mainitut muodostavat keskustasolla valtakunnallisen Vasemmistoliitto-puolueen.

Perus-, kunnallis- ja piirijärjestöstä käytetään näissä säännöissä nimitystä puoluejärjestö. Puoluejärjestönä voi toimia vain rekisteröity yhdistys, joka hyväksyy puolueen ohjelman ja säännöt ja jonka puoluehallitus hyväksyy jäseneksi. Puoluejärjestön hyväksyminen yhdistysrekisteriin voi tapahtua vain puoluehallituksen luvalla.

Puolueella voi olla myös valtakunnallisia liittojäseniä, joilla on itsenäinen järjestö rakenne, jäsenrekisteri ja säännöt. Liittojäsenten jäsenjärjestöt eivät ole puolueen jäseniä. Liittojäsenten ja liittojäsenten jäsenjärjestöjen henkilöjäsenet eivät ole puolueen jäseniä, ellei heitä hyväksytä puolueen jäseniksi 6§ momentin 3 tai 7§ momentin 1 kuvaamalla tavalla.

Puolueen liittojäsenyyttä voivat omalla päätöksellään hakea vain seuraavat järjestöt: Vasemmistonuoret ry. ja Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry. Liittojäsenet eivät ole puoluejärjestöjä.

5 §

Vasemmistoliiton perus- ja kunnallisjärjestön jäsenenä voi olla jokainen 15 vuotta täyttänyt Suomen kansalainen ja sellainen ulkomaalainen, jonka kotipaikka on Suomessa ja joka hyväksyy puolueen tarkoituksen ja puolueohjelman, haluaa toimia puolueen tavoitteiden hyväksi ja täyttää sääntöjen mukaiset jäsenvelvoitteensa.

Jäsenenä henkilö voi olla vain yhdessä perus- tai kunnallisjärjestössä.

Puolue pitää perusjärjestöjen jäsenistä ja kunnallisjärjestöjen henkilöjäsenistä jäsenrekisteriä, johon merkitään henkilötiedot ja maksetut jäsenmaksut. Ulkomaalaisista jäsenistä rekisteriin merkitään lisäksi tämän kansalaisuus ja kotipaikka Suomessa.

6 §

Puolueeseen voi kuulua jäsenenä rekisteröityjä yhdistyksiä ja suoria henkilöjäseniä. Puolueen jäsenet ottaa ja erottaa puoluehallitus. Liittojäsenet ottaa ja erottaa puoluevaltuusto.

Puoluehallitus voi hakemuksesta hyväksyä puolueen jäsenjärjestöksi Suomen kansalaisten tai Suomessa kotipaikan omaavien ulkomaalaisten muodostaman rekisteröidyn, Vasemmistoliiton puoluehallituksen vahvistamien mallisääntöjen mukaisilla säännöillä toimivan yhdistyksen (perusjärjestö) tai tällaisten yhdistysten muodostaman rekisteröidyn järjestön (kunnallis- tai piirijärjestö). Puoluevaltuusto voi hakemuksesta hyväksyä puolueen liittojäseneksi Vasemmistonuoret ry:n tai Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry:n.

Puoluehallitus voi lisäksi hyväksyä hakemuksesta puolueen suoraksi henkilöjäseneksi sellaisen Suomen kansalaisen tai Suomessa kotipaikan omaavan ulkomaalaisen, joka hyväksyy puolueen säännöt, tarkoituksen ja periaatteet, haluaa toimia puolueen tavoitteiden hyväksi ja täyttää sääntöjen mukaiset jäsenvelvollisuutensa.

Jäsenenä ei voi olla toiseen puolueeseen kuuluva järjestö tai henkilö.

Jäsenjärjestöistä nimitetään

- 1) perusjärjestöksi yhdistystä, jossa on vain henkilöjäseniä kyseiseltä paikkakunnalta, ammattialalta tai oppilaitoksesta ja jonka puoluehallitus hyväksyy puolueen jäseneksi;
- 2) kunnallisjärjestöksi yhden tai useamman kunnan käsittävää yhdistystä, jonka muodostavat perusjärjestöt ja henkilöjäsenet ja jonka puoluehallitus hyväksyy jäseneksi. Kunnallisjärjestön toiminta-alueena on se kunta tai kunnat, jonka tai joiden alueella kunnallisjärjestöön kuuluvat yhdistykset toimivat.
- 3) piirijärjestöksi vaalipiirin tai maakunnan alueen käsittävää yhdistystä, jonka muodostavat alueella kotipaikan omaavat puolueen perus- ja kunnallisjärjestöt sekä henkilöjäsenet ja jonka puoluehallitus hyväksyy jäseneksi. Piirijärjestön toiminta-alueen määrää puoluehallitus.
- 4) liittojäseneksi valtakunnallisesti toimivaa järjestöä, joilla on oma järjestö rakenne, jäsenrekisteri ja omat säännöt. Liittojäsenten tai liittojäsenten jäsenjärjestöjen jäsenet eivät ole suoraan vasemmistoliiton jäseniä.

Puolueen jäsenyhdistyksillä ja suorilla henkilöjäsenillä on oikeus osallistua sen päätöksentekoon, tehdä aloitteita ja esityksiä puolueelle ja saada tietoja puoluevaltuuston ja puoluehallituksen päätöksistä ja puolueen toiminnasta ja tilasta.

7 §

Perusjärjestön hallitus ja kunnallisjärjestön hallitus päättävät uusien jäsenten hyväksymisestä puolueeseen. Ellei hakemusta ole hyväksytty seuraavassa kokouksessa jäsenhakemuksen saapumisesta, on jäseneksi pyrkivällä oikeus toimittaa jäsenhakemuksensa ko. järjestön kokouksen käsiteltäväksi asian lopullista ratkaisemista varten. Jos jäsenhakemus hylätään, on se perusteltava kirjallisesti.

Mikäli puoluejärjestön jäsen suostuu valtakunnallisissa, alueellisissa tai kunnallisissa vaaleissa puolueen kanssa kilpailevan listan ehdokkaaksi tai muuten osallistuu puoluejärjestöä tai puoluetta vahingoittavaan tai vastustavaan poliittiseen toimintaan tai muutoin olennaisella tavalla toimii puolueen peruslähtökohtia vastaan taikka petollisella menettelyllä puoluejärjestössä tai sen ulkopuolella huomattavasti vaikeuttaa puoluejärjestön tai puolueen toimintaa, voidaan hänet erottaa puolueesta. Tästä päättää yhdistyksen hallitus varattuaan sitä ennen asianomaiselle tilaisuuden selvityksen antamiseen. Selvitys voidaan antaa joko suullisesti tai kirjallisesti erotusuhan alla olevan jäsenen tahdon mukaisesti.

Järjestöllistä kurinpitovaatimusta koskevan vaatimuksen voi 2 momentissa mainituilla perusteilla esittää myös puoluehallitus.

Puoluehallitus voi erottaa puoluejärjestön tämän pykälän toisessa (2) momentissa mainituilla perusteilla ja kolmannen (3) momentin kurinpitovaatimuksen täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteella puolueesta. Ennen erottamista on erotettavalle varattava tilaisuus selvityksen antamiseen.

Perus- tai kunnallisjärjestön jäsen tai puolueen suora henkilöjäsen voi erota puolueesta ilmoittamalla siitä kirjallisesti hänet hyväksyneen järjestön puheenjohtajalle tai sen johto- tai toimikunnalle tai järjestön kokouksessa sen pöytäkirjaan merkittäväksi.

Puolueen jäsenenä oleva järjestö ei voi erota puolueesta eikä purkautua, jos vähintään kolme sen jäsentä sitä yhdistyksen kokouksessa vastustaa. Sama on voimassa, mikäli piirijärjestö haluaa erota puolueesta tai purkaa itsensä.

Puoluevaltuusto voi erottaa liittojäsenen tämän pykälän erottamisperusteita soveltaen. Liittojärjestöt voivat erota puolueesta omalla päätöksellään ja asiasta kirjallisesti puoluehallitukselle ilmoittamalla.

Jäsenmaksut

8 §

Puolueen ja sen jäsenyhdistysten henkilöjäsenet maksavat jäsenmaksua, jonka suuruudesta seuraavalle vuodelle päätetään edellisen vuoden syksyllä pidettävässä puoluevaltuuston sääntömääräisessä syyskokouksessa.

Jäsenmaksu sisältää jäsenmaksun puolueelle, piirijärjestölle ja perusjärjestölle. Kullekin em. järjestölle tulevasta osuudesta päätetään jäsenmaksun suuruudesta päätettäessä. Puolueen suoran henkilöjäsenen jäsenmaksu kuuluu kokonaisuudessaan puolueelle. Perus- ja kunnallisjärjestöjen henkilöjäsenten maksama jäsenmaksu on samalla kyseisen jäsenyhdistyksen jäsenmaksu puolueelle.

Liittojäsenten jäsenmaksusta ja perimisestä päättää puoluevaltuusto.

Puolue kantaa jäsenmaksun pankkiyhteyksiä käyttäen. Jäsenmaksu suoritetaan vuosittain kertamaksuna ja se on voimassa aina sitä seuraavan vuoden maaliskuun loppuun, jona jäsenmaksu on maksettu. Jäsenmaksujen kanto suoritetaan kahdesti vuodessa. Ensimmäinen kanto tapahtuu vuoden alkupuoliskolla ja toinen vuoden loppupuoliskolla. Jälkimmäiseen kantoon osallistuvat uusien jäsenten ohella vain ne vanhat jäsenet, joilta suoritus on jäänyt alkuvuodelta rästiin.

Puoluejärjestöt voivat lisäksi kantaa jäseniltään ylimääräistä maksua sääntöjensä ja omien päätöstensä mukaisesti.

Hakemuksesta voi perusjärjestön tai kunnallisjärjestön hallitus vapauttaa jäsenen jäsenmaksun suorittamisesta määräajaksi ja erityisestä syystä, kuten pitkään kestäneen työttömyyden takia.

Jäsen, joka on osallistunut pitkään ja ansiokkaasti työväenliikkeen järjestötoimintaan, on yhdistyksensä päätöksellä oikeutettu pysyvään vapautukseen jäsenmaksusta. Puoluehallitus pitää vapaaajäsenistä erillistä jäsenluetteloa.

Vapaaajäsenillä tai jäsenmaksusta tilapäisesti vapautetuilla jäsenillä on samat jäsenoikeudet kuin jäsenmaksunsa maksaneilla jäsenillä.

Jos perus- tai kunnallisjärjestön jäsen tai puolueen suora henkilöjäsen on laiminlyönyt jäsenmaksun suorittamisen kahden (2) peräkkäisen kalenterivuoden ajalta eikä suorita jäsenmaksua myöskään seuraavassa rästikannossa, voi puoluehallitus erottaa jäsenyhdistyksen jäsenen ja suoran henkilöjäsenen. Puolueen jäsenenä olevassa yhdistyksessä tulee olla vähintään kolme jäsenmaksunsa suorittanutta jäsentä. Muutoin yhdistys voidaan erottaa puolueesta.

9 §

Puolueen toimintaan voivat osallistua myös rekisteröidyt ja rekisteröimättömät ja myös puoluehallituksen hyväksymät puolueeseen kuulumattomien henkilöiden muodostamat yhdistykset, toimikunnat ja ryhmät, joita nimitetään näissä säännöissä toimintaryhmiksi.

Toimintaryhmällä on oikeus tehdä aloitteita puoluevaltuustolle ja puoluehallitukselle, mikäli ne ovat ilmoittaneet halukkuudestaan yhteistoimintaan puolueen kanssa ja puoluehallitus on ne puolueen yhteydessä toimiviksi toimintaryhmiksi hyväksynyt.

Toimielimet

10 §

Ylimpiä toimielimiä puolueen järjestörakenteessa ovat perusjärjestön kokous, kunnallisjärjestön kokous, piirijärjestön kokous, puoluevaltuuston kokous sekä puoluekokous.

Perusjärjestön vuosikokous valitsee perusjärjestön hallituksen, kunnallisjärjestön kokous kunnallisjärjestön hallituksen, piirijärjestön piirikokous piirihallituksen siten kun niiden säännöissä määrätään sekä varsinainen puoluekokous puoluehallituksen. Nämä toimivat

järjestöjensä yhdistyslain tarkoittamina lainmukaisina hallituksina ja niihin kuuluvien henkilöiden sekä puoluevaltuuston jäsenten pitää olla puolueen jäseniä.

Milloin kunnan alueella on vain yksi perusjärjestö, tämän yhdistyksen hallituksen on hoidettava alueellaan myös kunnallisjärjestön hallitukselle kuuluvat tehtävät ja perusjärjestön hoidettava vastaavasti kunnallisjärjestölle kuuluvat tehtävät. Helsingissä piirijärjestö toimii samalla myös kunnallisjärjestönä.

Puoluekokous

11 §

Puolueen päätäntävaltaa käyttää puoluekokous, ei kuitenkaan niissä asioissa, jotka näiden sääntöjen mukaan kuuluvat puoluevaltuustolle tai puoluehallitukselle, eikä myöskään niissä asioissa, jotka näiden sääntöjen mukaan on ratkaistava jäsenäänestyksellä.

Varsinainen puoluekokous pidetään joka kolmas vuosi. Kokouspaikasta ja ajasta päättää puoluehallitus. Varsinaisesta puoluekokouksesta on vähintään kuusi kuukautta ennen ilmoitettava erikseen määrättyssä ilmoituslehdessä tai kirjeitse puoluejärjestöille ja puolueen suorille henkilöjäsenille. Yhdistyslaissa tarkoitettu, käsiteltävät asiat tarkemmin määrittelevä kokouskutsu on julkaistava ilmoituslehdessä viimeistään kahta kuukautta ennen kokousta.

Ylimääräinen puoluekokous on pidettävä, kun varsinainen puoluekokous on niin päättänyt tai vähintään 1/2 puoluevaltuuston jäsenistä tai vähintään 1/3 piirijärjestöistä sitä tiettyä erikseen ilmoitettua asiaa varten puoluehallitukselta kirjallisesti vaatii taikka kun puoluehallitus katsoo sen tarpeelliseksi. Piirijärjestössä päättää asiasta piirijärjestön kokous. Ylimääräisen puoluekokouksen ilmoittamisesta ja kutsun laatimisesta on vastaavasti voimassa, mitä edellä on varsinaisesta puoluekokouksesta määrätty, kuitenkin sillä erotuksella, että noudatetaan puolta lyhyempiä määräaikoja.

Kiireellisissä tapauksissa puoluevaltuusto voi päättää sellaisen ylimääräisen puoluekokouksen pitämisestä, jossa edustajina ovat edelliseen puoluekokoukseen valitut edustajat. Kutsu, jossa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat, on julkaistava ilmoituslehdessä vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta.

12 §

Aloitteita puoluekokoukselle voi tehdä perus- tai kunnallisjärjestön jäsen, suora henkilöjäsen, perusjärjestö, kunnallisjärjestö, piirijärjestö, puoluehallitus, puoluevaltuusto, Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä, puoluehallituksen hyväksymät itsenäiset toimintaryhmät sekä puolueen naistoiminnasta vastaava Vasemmistonaiset ja ruotsinkielisestä toiminnasta vastaava Landsstyrelsen (molemmat rekisteröimättömiä erityisjärjestöjä), Vasemmistonuoret ry, Vasemmisto-opiskelijat ry. sekä Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry.

Puoluekokoukselle tarkoitetut aloitteet on toimitettava puoluehallitukselle vähintään neljä (4) kuukautta ennen puoluekokouksen alkamista. Määräaikana saapuneista, puoluekokouksen esityslistalle pantavista aloitteista on puoluehallituksen annettava lausuntonsa ja niihin tulee sisältyä esitykset aloitteiden johdosta tehtäviksi puoluekokouksen päätöksiksi.

Puoluekokousaloitteet ja puoluehallituksen niistä antamat lausunnot toimitetaan puoluekokousedustajille ja puoluejärjestöille vähintään yhtä (1) kuukautta ennen puoluekokouksen alkamista.

13 §

Puhe-, esitys- ja äänioikeus puoluekokouksessa on jokaisella puoluekokousedustajalla, joka on valittu näissä säännöissä määrätyllä tavalla.

Puhe- ja esitysoikeus puoluekokouksessa on puoluehallituksen jäsenillä ja Vasemmistoliiton eduskuntaryhmän puheenjohtajalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus puoluekokouksessa on puoluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla, puolueen tilintarkastajalla, Vasemmistonaisten, Landsstyrelsenin, Vasemmistonuoret ry:n, sekä Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry:n edustajilla, eduskuntaryhmän jäsenillä, valtioneuvoston jäseninä olevilla puolueen edustajilla, puolueen listoilta valituilla Euroopan parlamentin jäsenillä, puoluesihteerillä ja muilla puolueen työntekijöillä, sekä kotimaisilla ja ulkomaisilla kutsuvierailla. Puoluevaltuuston hyväksymät liittojäsenet ovat oikeutettuja lähettämään puoluekokoukseen yhden edustajan, jolla on puhe- esitys- ja äänioikeus.

14 §

Varsinaisen puoluekokouksen tehtävänä on, valittuaan kokouksen toimihenkilöt ja hyväksyttyään kokoussäännöt sekä kuultuaan puoluehallituksen selostuksen vallitsevasta yleisestä poliittisesta tilanteesta ja puolueen tilasta,

- 1) käsitellä ja hyväksyä puolueohjelmaan ja puolueen sääntöihin tarvittaessa tehtävät muutokset sekä käsitellä ja hyväksyä muut laajakantoiset ja periaatteellista merkitystä omaavat puolueen asiakirjat,
- 2) käsitellä selvitys puolueen toiminnasta ja taloudellisesta tilanteesta,
- 3) päättää suorittamansa tilannearvion pohjalta kulloinkin tarvittavista puolueen poliittisista, järjestöllisistä tai taloudellisista tehtävistä,
- 4) valita puoluevaltuuston jäsenet ja varajäsenet sekä puoluevaltuuston puheenjohtaja, ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja näiden sääntöjen 19 §:ssä määrätyllä tavalla,
- 5) valita puolueen puheenjohtaja, ensimmäinen, toinen ja kolmas varapuheenjohtaja ja puoluehallituksen muut jäsenet näiden sääntöjen 24 §:ssä määrätyllä tavalla.
- 6) valita tilintarkastaja sekä varatilintarkastaja.
- 7) vahvistaa puolueen jäsenmaksun määräytymisperusteet ja maksuluokat,
- 8) käsitellä puoluekokoukselle tehdyt aloitteet,
- 9) päättää muista mahdollisista puoluekokouksen ratkaistaviksi kuuluvista asioista.

Muu kuin edellä mainittu asia voidaan ottaa puoluekokouksessa käsiteltäväksi, jos kokousedustajien enemmistö sitä haluaa, ottaen kuitenkin huomioon sen, mitä kokouskutsusta on yhdistyslaissa säädetty.

15 §

Jokaisella puoluekokousedustajalla on yhdenvertainen äänioikeus.

Vaalit suoritetaan vaadittaessa suljetuin lipuin.

Äänten jakautuessa tasan tulee päätökseksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa ja suljetuissa lippuäänestyksissä, joissa ratkaisee arpa.

Äänestysluettelona käytetään puoluehallituksen nimeämien valtakirjan tarkastajien laatimaa puoluekokousedustajien luetteloa.

Puoluekokousedustajien valinta

16 §

Puoluekokousedustajat valitaan puoluehallituksen määräämänä ajankohtana ja puoluehallituksen vaaliohjeiden mukaisesti piirijärjestöittäin suoritettavassa puolueäänestyksessä, jota näissä säännöissä kutsutaan jäsenäänestykseksi. Jäsenäänestyksessä noudatetaan henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa.

Puoluekokoukseen valitaan yhteensä 300 kokousedustajaa. Lisäksi puoluekokouksessa kullakin liittojäsenellä on yksi edustaja, jonka tulee olla myös puolueen perusjärjestön, kunnallisjärjestön tai piirijärjestön henkilöjäsen tai puolueen suora jäsen. Kustakin piirijärjestöstä valittavien kokousedustajien lukumäärä saadaan kertomalla luku 300 piirijärjestöön kuuluvien puoluejärjestöjen jäsenten ja piirijärjestön henkilöjäsenten sekä niiden puolueen henkilöjäsenten, joiden kotipaikka on kyseisen piirin alueella, yhteisellä lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku koko maan äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä.

Puoluehallitus määrää kokouskutsun yhteydessä mihin päivämäärään mennessä jäsenmaksu tulee olla maksettu, jotta jäsen otetaan huomioon piirien puoluekokousedustajien määriä laskettaessa. Näillä jäsenillä on äänioikeus ja vaalikelpoisuus puoluekokousedustajia koskevassa jäsenäänestyksessä.

Puoluehallitus toimittaa piirijärjestöjen tietoon näiden edustajamäärät viimeistään kuukausi ennen puoluekokousvaalin järjestämistä.

Ehdokkaita voivat asettaa puoluejärjestöt sekä puolueen tai sen piirijärjestöjen kymmenen (10) suoran henkilöjäsenen muodostama valitsijayhdistys.

Ehdokasasettelun tapahduttua piirihallituksen on tarkistettava ehdokkaiden vaalikelpoisuus:

- että ehdokas on puolueen jäsen,
- täyttää sääntöjen mukaiset jäsenkriteerit,

- kotipaikka on piirijärjestön alueella tai on jäsenenä piirijärjestön jäsenjärjestössä, ja
- hän on antanut kirjallisen suostumuksensa ehdokkaaksi.

Mikäli ehdokkaita on määräaikaan mennessä asetettu enemmän kuin piirijärjestöstä valitaan edustajia puoluekokoukseen, suoritetaan nimetyistä ehdokkaista salainen ja yhtäläiseen äänioikeuteen perustuva jäsenäänestys henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa noudattaen siten kuin sääntöjen 17 §:ssä säädetään.

Puoluekokousedustajien vaalissa piirijärjestö voidaan jakaa vaaliyhtymiin alueellisesti tasapainoisen edustuksen turvaamiseksi. Vaaliyhtymistä valitaan puoluekokousedustajia niiden alueella toimivien puolueen jäsenyhdistysten jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenten sekä alueella asuvien piirijärjestön henkilöjäsenten ja puolueen henkilöjäsenten yhteismäärien suhteessa.

Puoluehallitus vahvistaa piirikohtaisen jaon alueellisiin vaaliyhtymiin asianomaisen piirijärjestön esityksestä ja antaa samalla yksityiskohtaiset määräykset vaalin toimeenpanosta ja ääntenlaskusta.

Piirihallitus vahvistaa puoluekokousedustajien vaalin tuloksen ja toimittaa sen tiedoksi perus- ja kunnallisjärjestöille sekä puoluehallitukselle. Piirihallituksen on toimitettava puoluekokousedustajien valtakirjat puoluehallitukselle viimeistään 10 päivää ennen puoluekokousta.

Henkilökohtainen suhteellinen vaalitapa

17 §

Puoluekokousedustajien vaalissa ja valtiollisten vaalien ehdokkaiden asettamisessa noudatetaan henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa. Jäsenäänestys suoritetaan puoluehallituksen päätöksen mukaan joko erillisissä äänestystilaisuuksissa ja/tai postitse tai sähköisesti.

Ehdokkaiden asettaminen tapahtuu siten kuin näiden sääntöjen 16 §:ssä (puoluekokousedustajien valinta) ja 29 §:ssä (ehdokkaiden asettaminen valtiollisiin vaaleihin) on määrätty.

Asetetut ehdokkaat sijoitetaan ehdokaslistalle sukunimen mukaisesti aakkosjärjestykseen. Ehdokaslista on samalla vaalilippu. Äänestäjä valitsee kannattamansa ehdokkaat merkitsemällä vaalilippuun tai sähköisessä vaalissa vastaavaan ehdokaslistaan ehdokkaan nimen eteen järjestysnumeron. Ensimmäiselle vaalisijalle asettamalleen ehdokkaalle hän merkitsee numeron yksi (1), toiselle kaksi (2) jne. aina niin monelle ehdokkaalle kuin jäsenäänestyksessä saa äänestää. Ensimmäiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama kuin se ehdokkaiden lukumäärä, jota vaalilipulla on äänestetty, toiselle vaalisijalle merkityn äänimäärä on ensimmäiselle sijalle asetetun äänimäärä vähennettynä yhdellä, kolmannelle sijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama kuin ensimmäiselle sijalle sijoitetun äänimäärä vähennettynä kahdella jne.

Valtiollisten vaalien ehdokkaiden asettamiseksi järjestettävässä jäsenäänestyksessä saa äänestää enintään puolta (1/2) valittavien kokonaismäärästä, kuitenkin enintään kymmentä

(10) ehdokasta. Puoluekokousedustajien vaalissa saa äänestää ehdokkaiden kokonaismäärää, tällöinkin kuitenkin enintään kymmentä (10) ehdokasta.

Kunkin ehdokkaan saamat henkilökohtaiset äänet lasketaan yhteen. Valituiksi tulevat näin yhteenlaskien eniten ääniä saaneet ehdokkaat äänimääriensä mukaisessa järjestyksessä. Lähinnä seuraavat tulevat äänimääriensä mukaisessa järjestyksessä mahdollisille varapaikoille.

Muilta osin jäsenäänestyksissä ja niiden ehdokasasettelussa noudatetaan näiden sääntöjen määräyksiä sekä puoluevaltuuston hyväksymää äänestys- ja vaalijärjestystä.

Puoluevaltuusto

18 §

Puoluevaltuuston kevätkokous pidetään vuoden alkupuoliskolla ja syyskokous vuoden jälkipuoliskolla vuosittain. Kokousajasta ja -paikasta päättää puoluehallitus. Puoluevaltuuston ylimääräinen kokous on pidettävä, jos vähintään 1/3 puoluevaltuuston varsinaisista jäsenistä sitä erityisesti ilmoittamaansa asiaa varten kirjallisesti vaatii tai jos puoluehallitus katsoo sen tarpeelliseksi.

Puoluevaltuuston kokouksen kutsuu koolle puoluehallitus. Kokouskutsu lähetetään puoluevaltuuston jäsenille, piirijärjestöille ja eduskuntaryhmälle kirjallisena viimeistään kolmekymmentä (30) päivää ennen kokousta. Ylimääräinen kokous voidaan kutsua koolle samalla tavalla viimeistään neljä (4) päivää ennen kokousta.

19 §

Puoluevaltuustoon kuuluvat varsinaisen puoluekokouksen valitsevat viisikymmentäviisi (55) varsinaista ja varajäsentä, joista viisikymmentä valitaan piirijärjestöittäin. Lisäksi puoluevaltuustossa kullakin liittojäsenellä on yksi edustaja, jonka tulee olla myös puolueen perusjärjestön, kunnallisjärjestön tai piirijärjestön henkilöjäsen tai puolueen suora jäsen.

Puoluevaltuuston jäsenten valinnassa noudatetaan näiden sääntöjen 24 § 5 momentin määräyksiä. Kustakin piirijärjestöstä valittavien lukumäärä saadaan kertomalla luku 50 piirijärjestön alueella olevien puolueen jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenten yhteisellä lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku koko puolueessa olevien jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenten yhteisellä lukumäärällä, kuitenkin vähintään yksi puoluevaltuutettu ja varajäsen valitaan jokaisesta piirijärjestöstä. Muut viisi (5) yleisjäsentä valitaan puoluekokouksessa tapahtuvan ehdollepanon pohjalta yksinkertaisella enemmistövaalilla.

Samoin perustein varsinainen puoluekokous valitsee puoluevaltuuston jäsenille varajäsenet, jotka kutsutaan puoluevaltuuston kokoukseen siinä järjestyksessä kuin heidät on tehtävään valittu. Puoluevaltuuston jäsenistä vähintään kaksi (2) tulee olla äidinkieleltään ruotsinkielisiä ja yksi saamelainen. Piirijärjestöjen kokouksilla ja Landsstyrelsenillä on oikeus esittää ehdokkaita puoluevaltuuston jäseniksi ja varajäseniksi.

Sen jälkeen, kun puoluevaltuuston jäsenet ja varajäsenet on valittu, valitsee puoluekokous puoluevaltuuston jäsenten keskuudessa puoluevaltuuston puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Puoluevaltuuston jäsen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, ilmoittakoon hyvissä ajoin esteestään puoluehallitukselle ja piirijärjestölle, jotta puoluehallitus voi kutsua tilalle samaa piirijärjestöä edustavan varajäsenen.

Jos puoluevaltuuston jäsen muuttaa pois edustamansa piirijärjestön alueelta pysyvästi tai on muusta syystä pysyvästi estynyt osallistumaan puoluevaltuuston kokouksiin, piirihallitus päättää, jatkaako kyseinen henkilö piirin edustajana puoluevaltuustossa vai kutsutaanko hänen tilalleen samaa piirijärjestöä edustava varajäsen.

20 §

Edellisessä pykälässä tarkoitettuja jäsenmaksunsa maksaneita jäseniä laskettaessa käytetään perusteena samaa päivämäärää, johon perustuen puoluekokousedustajien määrä on määräytynyt.

21 §

Puoluevaltuuston kokouksessa on jokaisella saapuvilla olevalla puoluevaltuuston äänivaltaisella jäsenellä yksi ääni. Mikäli 1/3 jäsenistä sitä vaatii, on äänestys toimitettava suljetuin lipuin. Äänten jakautuessa tasan tulee päätökseksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa ja suljetussa lippuäänestyksissä, joissa ratkaisee arpa.

22 §

Puhe-, esitys- ja äänioikeus on puoluevaltuuston kokouksessa jokaisella näiden sääntöjen mukaan valitulla jäsenellä.

Puhe- ja esitysoikeus kokouksissa on puoluehallituksen jäsenillä, puoluesihteerillä, eduskuntaryhmän puheenjohtajalla sekä puolueen Euroopan parlamenttiryhmän jäsenillä.

Läsnäolo- ja puheoikeus puoluevaltuuston kokouksissa on eduskuntaryhmän jäsenillä, valtioneuvoston jäseninä olevilla puolueen edustajilla, puolueen tilintarkastajalla, puolueen työntekijöillä sekä Vasemmistonaisten, Landsstyrelsenin, Vasemmistonuoret ry:n, Vasemmisto-opiskelijat ry. ja Suomen Demokratian Pioneerien Liiton ry:n edustajilla.

Läsnäolo-oikeus puoluevaltuuston kokouksissa on lisäksi henkilöillä, joille se erikseen myönnetään.

23 §

Puoluevaltuuston tehtävänä on

1) päättää suorittamiensa tilannearviointien pohjalta kulloinkin tarpeellisista taloudellisista, poliittisista ja järjestöllisistä toimenpiteistä, antaa ohjeita puoluekokousten päätösten soveltamisesta ja ratkaista puoluehallituksen puoluevaltuustolle alistamat menettelytapakysymykset,

2) päättää puolueen ehdokkaan asettamisesta tasavallan presidentin vaaliin, ellei puoluevaltuusto siirrä tätä tehtävää puoluekokoukselle,

- 3) päättää puolueen osallistumisesta hallitukseen näiden sääntöjen 35 §:ssä määrätyllä tavalla,
- 4) asettaa puolueen ehdokkaat sellaisiin vaaleihin, joissa maa on yksi vaalipiiri, ellei puoluevaltuusto siirrä tätä tehtävää puoluehallitukselle
- 5) päättää puoluekokouksen hyväksymien jäsenmaksun määräytymisperusteiden mukaisesti jäsenmaksusta ja siitä eri järjestötasoisille tulevasta osuudesta,
- 6) hyväksyä talousarvio ja toimintasuunnitelma seuraavaa kalenterivuotta varten,
- 7) tarkastaa ja hyväksyä puolueen toimintakertomus ja vahvistaa tilintarkastuskertomuksen perusteella päättyneen kalenterivuoden tilinpäätös,
- 8) päättää vastuuvapauden myöntämisestä puoluehallitukselle ja muille vastuuvollisille
- 9) käsitellä eduskuntaryhmän kertomus päättyneiltä valtiopäiviltä,
- 10) hyväksyä äänestys- ja vaalijärjestykset noudatettaviksi jäsenvaaleissa ja –äänestyksissä,
- 11) ratkaista huomattavaa taloudellista merkitystä omaavat talousasiat, kuten kiinteistöjen myyntiä tai lahjoittamista koskevat päätökset,
- 12) mikäli puolueen puheenjohtaja, 1., 2. tai 3. varapuheenjohtaja, tai puoluehallituksen muu jäsen eroaa tai on pysyvästi estynyt toimimasta puoluehallituksessa, puoluevaltuusto voi tarvittaessa valita uuden henkilön hänen tilalleen seuraavaan puoluekokoukseen asti. Mikäli puoluesihteerin eroaa tai on pysyvästi estynyt hoitamasta tehtäväänsä, valitsee puoluevaltuusto uuden puoluesihteerin seuraavan puoluekokouksen valitseman puoluevaltuuston ensimmäiseen varsinaiseen kokoukseen asti.
- 13) mikäli puoluevaltuuston puheenjohtaja tai 1. tai 2. varapuheenjohtaja eroaa tai on pysyvästi estynyt toimimasta puoluevaltuustossa, puoluevaltuusto voi tarvittaessa valita uuden henkilön keskuudestaan hänen tilalleen seuraavaan puoluekokoukseen asti
- 14) käsitellä muut jäsentensä tai puoluehallituksen sille esittämät asiat.
- 15) hyväksyä puolueelle talous- ja johtosääntö, jossa määritellään tarkemmin puolueen toimintaa sääntöjen puitteissa
- 16) valita puolueelle puoluesihteerin seuraavalla puoluekokouskaudelle ensimmäisessä varsinaisessa puoluekokouksen jälkeisessä puoluevaltuuston kokouksessa

Puoluehallitus

24 §

Puolueen yhdistyslain mukaisena hallituksena ja poliittisen toiminnan johtoelimenä on puoluehallitus, johon kuuluu varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsemien puheenjohtajan ja ensimmäisen, toisen ja kolmannen varapuheenjohtajan lisäksi kaksitoista (12) muuta jäsentä ja neljä (4) yleisvarajäsentä, jotka käyttävät äänivaltaa puoluehallituksen kokouksissa siinä järjestyksessä kuin heidät on varajäseniksi puoluekokouksissa valittu.

Puoluehallituksen varsinaisista jäsenistä vähintään yhden (1) tulee olla ruotsinkielinen.

Puoluehallituksella on työvaliokunta. Työvaliokuntaan kuuluvat puheenjohtaja, 1., 2. ja 3. varapuheenjohtaja, puoluesihteerin, puoluevaltuuston puheenjohtaja sekä eduskuntaryhmän puheenjohtaja.

Työvaliokunta valmistelee puolueen linjauksia ja muita kannanottoja, puoluehallituksen ja puoluevaltuuston kokouksia sekä muita puoluehallituksen osoittamia tehtäviä. Työvaliokunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja ja puoluesihteerin sekä vähintään puolet muista työvaliokunnan jäsenistä on paikalla.

Puoluehallitukseen tulee valita tasapuolisesti naisia ja miehiä siten, että miehiä on vähintään 40% ja naisia vähintään 40%. Samaa tasa-arvoa korostavaa käytäntöä on mahdollisuuksien mukaan noudatettava myös muissa puolueen valinnoissa.

Jos ehdokkaita puheenjohtajan tai varapuheenjohtajien vaaliin on asetettu enemmän kuin kaksi, voidaan käyttää vaihtoehtoisesti kahta eri vaalitapaa. Vaalitavan päättää puoluekokous.

Ensimmäinen vaihtoehto on: Vaali on toimeenpantava suljettuna lippuäänestyksenä siten, että ellei ensimmäisessä äänestyksessä kukaan ehdokkaista saa enempää kuin puolet annetuista äänistä, toimeenpannaan toinen vaali, jossa ehdokkaina voivat olla ne kaksi henkilöä, jotka ensimmäisessä vaalissa ovat saaneet eniten ääniä. Toisessa vaalissa eniten ääniä saanut on tullut valituksi.

Toinen vaihtoehto: Jos ehdokkaita puheenjohtajan tai varapuheenjohtajien vaaliin on asetettu enemmän kuin kaksi, voidaan vaali toimeenpanna suljettuna lippuäänestyksenä siirtoäänivaalina. Siirtoäänivaalissa äänestäjä merkitsee ehdokkaat vaalilippuun parhaaksi katsomassaan järjestyksessä. Jokainen annettu ääni on yhden äänen arvoinen.

Valinta tapahtuu yksinkertaisella enemmistöllä siten, että kaikki vaalin kierrokset äänestetään samalla kerralla yhdellä lipulla. 1. 2. ja 3. varapuheenjohtaja valitaan yhdellä vaalilla, jos kaikkiin tehtäviin ovat ehdolla samat henkilöt.

Puoluehallituksen jäsenet ja varajäsenet valitaan puoluekokouksessa tapahtuvan ehdollepanon pohjalta yksinkertaisella enemmistövaalilla.

Puoluekokouksen nimeämän vaalivaliokunnan on laadittava puoluehallituksen jäsenten vaaliin asetetuista ehdokkaista yhdistelmä, johon ehdokkaat sijoitetaan aakkosjärjestyksessä. Yhdistelmään on kirjoitettava ehdokkaan suku- ja etunimet, ikä, ammatti tai arvo enintään kahta ilmaisua käyttäen sekä ehdokkaan kotikunta ja piirijärjestö. Ehdokkaat on numeroitava juoksevasti aloittaen numerolla kaksi. Vaalissa puoluekokousedustaja voi äänestää enintään kahtatoista ehdokasta merkitsemällä äänestyslippuun kannattamansa henkilön numeron. Eniten ääniä saaneet tulevat valituksi puoluehallitukseen.

Puoluesihteerin

25 §

Puoluesihteerin valitsee puoluevaltuusto. Puoluesihteerin toimii puolueen ensimmäisenä toimihenkilönä, puolue toimiston johtajana ja muiden työntekijöiden esimiehenä.

Puoluesihteerin tehtävänä on vastata päätösten valmistelusta puoluehallitukselle ja puoluevaltuustolle, ohjata ja johtaa puolueorganisaation toimintaa puoluehallituksen määräysten, johtosäännön ja puolueen sääntöjen mukaisesti.

26 §

Päätökset puoluehallituksen kokouksissa tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä. Äänen mennessä tasan tulee päätökseksi se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja on kannattanut, vaaleissa kuitenkin arpa ratkaisee.

27 §

Puoluehallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä on erikseen määrätty,

- 1) huolehtia puoluekokousten ja puoluevaltuuston päätösten täytäntöönpanosta ja johtaa puolueen poliittista ja järjestöllistä toimintaa,
- 2) määritellä puolueen kanta kulloinkin esille tuleviin poliittisiin, järjestöllisiin ja taloudellisiin sekä menettelytapakysymyksiin, mikäli päätöksentekoa ei erikseen ole määrätty jollekin muulle puolue-elimelle,
- 3) johtaa puolue toimistoa ja vastata asioiden hoidosta ja valmistelusta sitä varten asetetuissa jaostoissa tai työryhmissä sekä valvoa puolueen varainhoitoa ja kirjanpitoa,
- 4) kantaa ja vastata puolueen puolesta kaikissa sitä koskevissa oikeus- ja hallinto-asioissa sekä ratkaista puolueen omaisuuden myyntiä tai ostamista ja kiinnittämistä tai panttaamista koskevat asiat, mikäli päätöstä ei sen taloudellisen merkittävyyden vuoksi ole siirrettävä puoluevaltuuston tehtäväksi,
- 5) nimetä sääntöjen edellyttämät puolueen nimenkirjoittajat,
- 6) ottaa ja erottaa puolueen työntekijät sekä hyväksyä heidän palkkansa ja muut työsuhteen ehdot,
- 7) päättää puolueen tukemien lehtien avustamisesta,
- 8) laatia puoluevaltuuston kevätkokoukselle puolueen toimintakertomus ja tilinpäätös sekä puoluevaltuuston syyskokoukselle esitys puolueen talousarvioksi ja toimintasuunnitelmaksi,
- 9) esittää puolueen tilit, pöytäkirjat ja muut varainhoitoa tai hallintoa koskevat asiakirjat kahden kuukauden kuluessa kunkin kalenterivuoden päättymisestä puoluekokouksen valitsemalle tilintarkastajalle ja tarkastuksen tapahduttua puoluevaltuustolle,
- 10) päättää puoluekokoukseen ja puoluevaltuuston kokoukseen osallistuvien kokousedustajille aiheutuvien kulujen korvauserusteista,
- 11) valvoa puoluejärjestöjen ja puolueen työntekijöiden toimintaa ja huolehtia hyvän yhteishengen ja toiminnallisen aktiivisuuden edistämisestä puolueessa.

12) tehdä halutessaan puoluevaltuustolle esitys ehdokkaiden asettamisesta niihin vaaleihin, joissa maa on yksi vaalipiiri,

13) valmistella puolueelle talous- ja johtosääntö, jossa määritellään tarkemmin puolueen toimintaa sääntöjen puitteissa.

Ruotsinkielinen toiminta

28 §

Puolueen ruotsinkielistä toimintaa ohjaa ja järjestää puolueen ruotsinkielisille jäsenille ja kannattajille avoin joka kolmas vuosi kokoontuva neuvottelukokous (Landsmötet) ja sen valitsema toimikunta (Landsstyrelsen). Puoluevaltuusto vahvistaa ruotsinkielisen toiminnan ohjesäännön.

Naistoiminta

29 §

Puolueen naistoimintaa ohjaa ja järjestää avoin joka kolmas vuosi kokoontuva Vasemmistonaisten kokous ja sen valitsema toimikunta (Valtikka). Puoluevaltuusto vahvistaa Vasemmistonaisten toimintasopimuksen.

Valtiolliset, maakunnalliset ja kunnalliset vaalit

30 §

Valtiollisiin ja maakunnallisiin vaaleihin asetetaan ehdokkaat vaalipiirin alueella toimivien puoluejärjestöjen nimeämistä henkilöistä. Ehdokkaan voi esittää myös vähintään kymmenen (10) vaalipiirin alueella asuvaa puolueen tai piirijärjestön suoraa henkilöjäsentä tai puolueen jäsenyhdistyksen jäsentä allekirjoittamallaan kirjallisella ilmoituksella (valitsijayhdistys). Ennen ehdokkaaksi asettamista on ehdokkaalta saatava tähän kirjallinen suostumus.

Valtiollisissa ja maakunnallisissa vaaleissa piirihallituksen on asetettava määräaika, johon mennessä valitsijayhdistyksillä ja puoluejärjestöillä on mahdollisuus tehdä esityksiä ehdokkaista. Mikäli ehdokkaita on määräaikaan mennessä esitetty enemmän kuin vaaleihin voidaan asettaa ehdokkaita, suoritetaan nimetyistä ehdokasehdokkaista salainen ja yhtäläiseen äänioikeuteen perustuva jäsenäänestys henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa noudattaen yhdistyslain 29 §:n 4 momentin mukaisesti näiden sääntöjen 17 §:ssä määrättyllä tavalla. Vaalissa äänioikeutettuja ovat vaalipiirissä asuvat puolueen tai sen jäsenyhdistysten henkilöjäsenet.

Ellei jäsenäänestystä lain mukaan tarvitse toimeenpanna, suorittaa ehdokasasettelun eduskuntavaaleissa sekä maakunnallisissa tai vastaavissa vaaleissa piirikokous tai sen valtuuttamana piirihallitus. Mikäli kuntavaaleissa jäsenäänestystä ei tarvitse toimeenpanna, ehdokasasettelun suorittaa kunnallisjärjestön tai kunnallisjärjestönä toimivan perusjärjestön kokous tai niiden valtuuttamana kunnallisjärjestön hallitus.

Kuntavaaleissa puoluehallitus voi antaa puolueen edustamista koskevan valtuutuksen piirijärjestölle niissä tapauksissa, joissa kunnassa ei ole puolueen toimivaa kunnallis- tai perusjärjestöä.

Henkilö, joka on oikeutettu ottamaan osaa jäsenäänestykseen, saa äänestää vain yhden yhdistyksen jäsenenä.

Ehdokkaiden asettamisesta ja lukumäärästä sekä jäsenäänestyksestä kunkin vaalipiirin alueella päättävät puolueen piirijärjestöt. Jos saman vaalipiirin alueella toimii useampia piirijärjestöjä, niiden on sovittava yhteisesti ehdokasasettelusta. Ellei sovintoa synny, ratkaisee puoluehallitus asian.

Ehdokkaiksi on asetettava jäsenäänestyksessä eniten ääniä saaneet henkilöt.

Jäsenäänestyksen tuloksesta saadaan puoluehallituksen luvalla poiketa enintään yhdellä neljäsosalla (1/4) niiden henkilöiden määrästä, jotka puolue vaalipiirin alueella asettaa ehdokkaikseen. Tällöinkin on vähintään puolet puolueen ehdokkaista asetettava jäsenäänestyksessä eniten ääniä saaneista henkilöistä.

Muutosoikeutta käytettäessä jäsenäänestyksen tulokseen ei lasketa henkilöä, jota vaalikelpoisuuden puuttumisen, kieltäytymisen ja muun sellaisen syyn vuoksi ei voida asettaa ehdokkaaksi.

Kuntavaaleissa ehdokkaat asetetaan noudattaen soveltuvin osin 1 – 7 momentin säännöksiä. Ehdokkaan kuntavaaleissa jäsenäänestykseen voi esittää perusjärjestön lisäksi vähintään viisi (5) kunnassa asuvaa puolueen suoraa henkilöjäsentä tai puolueen jäsenyhdistyksen jäsentä kirjallisella ilmoituksella (valitsijayhdistys).

Päättävänä elimenä kuntavaaleissa on kunnallisjärjestö tai sellaisen puuttuessa paikalliset perusjärjestöt yhteisesti sopien. Jos sovintoa ei synny, ratkaisee asian puoluehallitus.

31 §

Eduskuntavaaliehdokkaiden vaali suoritetaan henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa noudattaen yhdistyslain 29 §:n 4 momentin mukaisesti näiden sääntöjen 17 §:ssä määrättyllä tavalla. Vaali suoritetaan postiäänestyksenä ja/tai urnavaalina erillisissä äänestystilaisuuksissa tai sähköisenä äänestyksenä. Vaalin toimeenpanosta huolehtii puoluehallitus yhdessä piirijärjestöjen kanssa.

Puoluevaltuusto antaa tarkemmat ohjeet jäsenäänestyksen ja presidentinvaaleihin liittyvän mahdollisen esivaalin sekä ehdokasasettelun suorittamisesta. Jos ehdokasasettelussa syntyy erimielisyyksiä sääntöjen tulkinnasta on puoluehallituksella valta antaa ohjeet siitä, miten sääntöjä kussakin tapauksessa on tulkittava.

32 §

Presidentinvaaleissa ehdotuksen ehdokkaasta voi tehdä puoluehallitus, puoluevaltuusto, vähintään kaksi (2) piirijärjestöä yhdessä tai kaksikymmentäviisi (25) puoluejärjestöä yhdessä.

Jäsenäänestys

33 §

Puolueäänestys, jota näissä säännöissä kutsutaan jäsenäänestykseksi, on suoritettava kaikista niistä asioista, joista vähintään 10% jäsenistöstä tai kolmaosa (1/3) puolueen piirijärjestöistä sitä vaatii tai asioista, joista vähintään puolet (1/2) puoluevaltuuston jäsenistä katsoo tarpeelliseksi päättää jäsenäänestyksellä. Jäsenäänestyksellä ei kuitenkaan voida päättää yhdistyslain 23 §:ssä mainituista asioista.

Jäsenäänestys suoritetaan joko erillisissä äänestystilaisuuksissa ja/tai postitse tai sähköisenä äänestyksenä. Jäsenäänestyksen toimeenpanosta vastaa puoluehallitus, jonka on annettava puoluevaltuuston hyväksymän äänestys- ja vaalijärjestyksen mukaiset tarkemmat äänestysohjeet.

Päätökseksi jäsenäänestyksessä tulee se mielipide, joka on saanut taakseen enemmistön annetuista äänistä.

Jäsenäänestyksessä on äänioikeus jokaisella puolueen suoralla henkilöjäsenellä sekä sen jäsenyhdistyksen jäsenellä. Kukin jäsen saa äänestää ainoastaan yhden kerran.

Puolueen nimen kirjoittaminen

34 §

Puolueen nimen kirjoittavat puolueen puheenjohtaja, puoluesihteerit, varapuheenjohtajat ja enintään kaksi puoluehallituksen nimeämää toimihenkilöä, aina kaksi yhdessä.

Tilintarkastus

35 §

Puolueen tilintarkastajana toimii yksi varsinainen ja yksi varatilintarkastaja, jotka varsinainen puoluekokous valitsee. Tilintarkastajan ja hänen varamiehensä tulee olla Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö.

Tilikausi on kalenterivuosi. Tilintarkastajan on vuosittain tarkastettava puolueen tilit ja taloudenhoito päättyneeltä kalenterivuodelta ja annettava niistä lausunto puoluevaltuuston kevätkokoukselle. Tilintarkastuskertomus on jätettävä puoluehallitukselle heti tilintarkastuksen päätyttyä.

Tilintarkastajalla on oikeus suorittaa varsinaisten tilintarkastusten ohella puolueen hallinnon, kirjanpidon ja kassan valvontatarkastus, milloin hän katsoo sen aiheelliseksi tai puoluehallitus tai puoluevaltuusto sitä häneltä erikseen pyytää.

Osallistuminen hallitukseen

36 §

Puolue voi olla edustettuna maan hallituksessa ja tukea sitä, mikäli hallituksen ohjelma ja toiminta ovat sopuissa puolueen periaatteiden kanssa.

Puolueen osallistumisesta hallitusvastuuseen neuvottelevat puoluehallituksen ja puolueen eduskuntaryhmän nimeämät hallitusneuvottelijat, joihin kuuluvat puolueen puheenjohtaja ja puoluesihteerin sekä eduskuntaryhmän puheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä, joista kaksi (2) nimeää puoluehallitus ja kaksi (2) puolueen eduskuntaryhmä. Hallitusneuvottelijoilla on läsnäolo- ja puheoikeus puoluevaltuuston, puoluehallituksen ja puolueen eduskuntaryhmän kokouksissa niiden käsitellessä hallitukseen osallistumista. Hallitusneuvottelijat esittelevät neuvottelujen tuloksen puoluehallitukselle ja eduskuntaryhmälle.

Lisäksi puoluehallituksen ja eduskuntaryhmän nimeämät hallitusneuvottelijat voivat kutsua parhaaksi katsomansa määrän ja henkilöt mukaan avustajiksi ja asiantuntijoiksi hallitusneuvotteluihin.

Puolueen osallistumisesta hallitusvastuuseen päättää puoluehallituksen esityksestä puoluevaltuuston ja eduskuntaryhmän jäsenten yhteinen kokous, jossa jokaisella on yksi (1) ääni.

Puoluevaltuuston ja eduskuntaryhmän yhteiskokous määrittelee puolueen kannan hallituksen ohjelmaan sekä nimeää puolueen ehdokkaat valtioneuvoston jäseniksi. Yhteiskokous voi siirtää puolueen hallitukseen osallistumista ja valtioneuvoston jäseniä koskevan asian puoluehallituksen päätettäväksi.

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä

37 §

Puolueen eduskuntaryhmän muodostavat eduskuntavaaleissa Vasemmistoliitto ry:n ehdokaslistoilta valitut puolueen jäsenenä olevat kansanedustajat sekä ne kansanedustajat, jotka eduskuntaryhmä jäsenikseen hyväksyy.

Eduskuntaryhmän päätyneiltä valtiopäiviltä puoluevaltuustolle esittämä toimintakertomus käsitellään sääntömääräisenä asiana puoluevaltuuston kevätkokouksessa.

Tarvittaessa puoluehallitus ratkaisee, mikä eduskuntaryhmä edustaa eduskunnassa Vasemmistoliitto ry:tä.

Sääntöjen muuttaminen

38 §

Puolueen sääntöjen muuttamisesta tai puolueen purkamisesta voidaan päättää varsinaisessa puoluekokouksessa, jos sitä koskeva esitys on tehty näiden sääntöjen edellyttämällä tavalla ja vähintään 3/4 äänestyksessä annetuista äänistä päätöstä kannattaa.

39 §

Jos puolue purkautuu tai lakkautetaan, on jäljelle jääneet varat puoluekokouksen päätöksen mukaisesti käytettävä puolueen päämääriä edistäviin tarkoituksiin.

40 §

Asioissa, joista näissä säännöissä ei ole määräyksiä, noudatetaan yhdistys- ja puoluelakia.